

DECIZIE

04 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Vera Macinskaia, Tamara Chișca-Doneva,
Ion Vîlcov, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de Belciug Ecaterina și Belciug Ion, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir împotriva Ecaterinei Belciug și Belciug Ion, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății prin demolarea construcției neautorizate și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de Belciug Ecaterina și Belciug Ion și menținută hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 noiembrie 2012,

c o n s t a t ă

La 16 septembrie 2009 Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Belciug și Belciug Ion, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății prin demolarea construcției neautorizate și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat, că sunt proprietarii apartamentului nr.16 din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău, în baza contractului de vânzare cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.2-5646 din 04 iulie 1998, unde și locuiesc, iar în apartamentul nr.15 locuiește Belciug Ecaterina și Belciug Ion.

Menționează că, ambele apartamente reprezintă o construcție unică, o casă pe pământ, iar fiecare apartament are intrare separată și sunt amplasate pe un lot de teren care se află în folosință comună.

La începutul anului 2009 pârții au ridicat o construcție asupra beciului lor, în lipsa acordului lor, în rezultatul căruia beciul s-a deteriorat, iar apa în urma ploilor se scurge la fundamentul casei de locuit deteriorându-se pereții.

Susțin reclamanții că, la multiplele adresări pentru a ajunge la un numitor comun pârții au manifestat un comportament necorespunzător, aplicând în privința lor și forța fizică, cauzându-le leziuni corporale.

Au mai indicat că, în anul 2009 au aflat că pârții nu sunt proprietari ai apartamentului nr.15 din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău, care se află în gestiunea Consiliului municipal Chișinău, iar ca răspuns la petiția lor li s-a comunicat că demolarea unei părți a bunului imobile indicat a fost efectuată fără eliberarea de către Primăria mun. Chișinău a autorizației de demolare, cât și a autorizației de construcție.

Mai mult ca atât construcția samavolnică se efectuează pe terenul aferent casei de locuit, care se află în folosință comună, nefiind stabilit modul de folosire a acestuia.

Consideră că, construcția efectuată de către pârți prezintă un pericol grav pentru viața și proprietatea lor, fiind efectuată cu încălcarea prevederilor normelor de construcție și conform art.379 Codul civil, în calitate de proprietar este în drept de a cere interzicerea ridicării sau exploatării unor construcții care atentează în mod inadmisibil asupra terenului său.

La fel au mai menționat că, în urma acțiunilor pârților le-a fost cauzat prejudiciu moral considerabil pe care îl apreciază în sumă de 100 000 lei.

Cer reclamanții, obligarea Ecaterinei Belciug și Belciug Ion de a nu crea obstacole în folosirea proprietății prin demolarea construcției samovolnice efectuată pe str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău, încasarea de la Belciug Ecaterina și Belciug Ion prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 decembrie 2010 acțiune a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2011 a fost admis apelul declarat de către Belciug Ecaterina și Belciug Ion, s-a casat hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 17 decembrie 2010, cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă în parte, fiind obligați Belciug Ecaterina și Belciug Ion să demoleze construcția neautorizată nr.15 din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău întru a nu crea obstacole în folosirea și exercitarea dreptului de proprietate de către Cigolea

Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir asupra apartamentului din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău. S-a încasat de la Belciug Ecaterina și Belciug Ion în beneficiul lui Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir cheltuielile de judecată în sumă de 148 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013, apelul declarat de către Belciug Ecaterina și Belciug Ion a fost respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 04 iunie 2013 Belciug Ecaterina și Belciug Ion, în termenul prevăzut de lege, au declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat că instanțele judecătorești la examinarea pricinii au încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. În acest sens susține că, instanțele judecătorești nu au luat în considerație prescripția Inspecției de Sta în Construcție prin care s-a indicat perfectarea actelor necesare pentru legalizarea și nu demolarea casei de locuit, iar intimații nu au prezentat probe referitor la faptul că în rezultatul reconstrucției apartamentului se deteriorează pereții casei lor.

La fel, indică că, casa de locuit din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău se află în gestiunea economică a SA „Macon”, cu acordul căruia au fost efectuate lucrările de construcție, dar nu a avut posibilitate de a perfecta actele necesare pentru permiterea efectuării lucrărilor de reconstrucție din lipsa de mijloace financiare având la întreținere doi copii minori. În prezent au început perfectarea actelor necesare pentru legalizarea construcției neautorizate, fiind deja perfectate de OCT Chișinău.

Judecând recursul declarat de către Belciug Ecaterina și Belciug Ion împotriva deciziei date în apel, în limitele invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârilor judecătorești, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Așa, prin art. 1 primul protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 46 alin. (1) al Constituției R.M., art. 315 alin. (1), 316 alin. (2) Cod Civil, art. 16 al Legii cu privire la proprietate, dreptul de proprietate este garantat. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Persoana fizică stăpânește bunurile, le

folosește și administrează de sine stătător pentru a-și satisface necesitățile personale și în alte scopuri ce nu contravin legii.

Menționează Colegiul, că prin garantarea, respectarea, folosința, posesia (care include și criteriul de stăpânire și administrare) proprietății, se prezumă și dreptul proprietarului de a întrebuința bunul în interesul său, de a trage din bun calitățile utile în scopul satisfacerii necesităților sale materiale și culturale, să-l folosească în procesul activităților sale, care nu contravin legii.

Executarea lucrărilor de construire ori desființare a construcțiilor și amenajărilor se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurilor de autorizare prin certificatul de urbanism și autorizația în construire. Modul de autorizare, avizare și verificare a lucrărilor de proiectare, executare sau desființare a construcțiilor și amenajărilor este reglementat de prevederile Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție.

Conform art. 376 alin. (1) Cod Civil, dacă dreptul proprietarului este încălcat în alt mod decât prin uzurpare sau privare ilicită de posesiune, proprietarul poate cere autorului încetarea încălcării. El poate cere, de asemenea, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Pot fi solicitate despăgubiri și în cazul în care nu se cere încetarea încălcării sau executarea acestei cerințe este imposibilă.

Conform art. 379 alin. (1) Cod Civil, proprietarul poate cere interzicerea ridicării sau exploatării unor construcții despre care se poate afirma cu certitudine că prezența și utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra bunului său.

Potrivit art. 389 alin. (1) din Codul civil, orice construcție sau lucrare se poate face de către proprietar conform legii, a regulamentului de urbanism sau obiceiului locului, astfel încât să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin.

Din materialele dosarului s-a stabilit că, casa de locuit din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău se află în gestiunea economică a SA "Macon" și reprezintă o construcție unică pe un teren comun.

Intimații Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir dețin în proprietate apartamentul nr.16 din str.Uzinelor, 168, mun. Chișinău, în baza contractului de vânzare cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr.2-5646 din 04 iulie 1998, iar recurenții Belciug Ecaterina și Belciug Ion dețin în posesiune apartamentul nr.15 din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău.

Astfel, părțile sunt vecini, de unde se pot produce influențe reciproce și potrivit art. 377 Cod Civil, pe lângă respectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc.

Deasemenea s-a stabilit că, recurenții Belciug Ecaterina și Belciug Ion au demolat parțial apartamentul nr.15 și au efectuat lucrări de reconstrucție în lipsa certificatului de urbanism și autorizației de construire.

Prin procesul-vebal al Comisiei administrative a Preturii sectorului Ciocana mun. Chișinău nr.47-674 din 07 decembrie 2006 Belciug Ecaterina a fost sancționată cu amendă pentru construirea anexei în lipsa certificatului de urbanism și autorizației de construire (f.d.106-109).

Potrivit procesului-verbal contravențional nr.0710 din 18 martie 2010, întocmit de Inspecția de Stat în Construcție s-a stabilit că recurenții au executat lucrări de construcție a casei de locuit, nivelul II și mansard, în lipsa autorizației de construire ce contravene prevederilor art.22 al Legii calității în construcție.

Conform răspunsului Preturii sectorului Ciocana mun. Chișinău nr.01-32/s-1023/10 din 13 octombrie 2010 Belciug Ion a construit pe lotul de pământ cu număr cadastral 0100309114 neautorizat casa de locuit cu suprafața, în plan, de aproximativ 40 m.p., iar construcția este amplasată la o distanță de 1,3 metri de construcția existentă și pe hotarul lotului vecin (f.d.81).

Prin urmare, Colegiul menționează, că atât prima instanță, cât și instanța de apel, ținând cont de cumulul de probe prezentate în cadrul judecării cauzei, corect au ajuns la concluzia temeiniciei pretenției înaintate în pricină de către Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir, cu obligarea lui Belciug Ion și Belciug Ecaterina să demoleze construcția neautorizată nr.15 din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău întru a nu crea obstacole în folosirea și exercitarea dreptului de proprietate de către Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir asupra apartamentului din str. Uzinelor, 168, mun. Chișinău.

Nu sunt întemeiate și se resping argumentele recurenților cu referire la faptul că lucrările de reconstrucție au fost efectuate cu acordul SA „Macon”, iar prin prescripția Inspecției de Sta în Construcție s-a indicat doar perfectarea actelor necesare pentru legalizarea construcției și nu demolarea casei de locuit, deoarece intimații, în calitate de proprietari ai bunului imobil situat în vecinătate, sunt în drept să ceară interzicerea ridicării construcțiilor despre care se poate afirma cu siguranță că atât prezența acestora, cât și utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra utilizării proprietății lor.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului cu referire la faptul că instanțele judecătorești nu au dat apreciere argumentelor invocate și au aplicat eronat legea materială, deoarece atât instanța de fond, cât și instanța de apel au apreciat toate probele administrate în cauză, au stabilit circumstanțele faptice ale raportului juridic litigios și au făcut concluzii juste în corespundere cu prevederile normelor de drept material.

În plus, raportînd la actele cauzei, motivele invocate în cererea de recurs și coraborînd temeiurile indicate cu prevederile art.432 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele aduse în susținerea cererii de recurs nu își găsesc încadrare în prevederile legale.

Totodată, Colegiul va reține întemeiată concluzia primei instanțe privind încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de plată pentru achitarea taxei de stat și citarea pîrîților în sumă de 148 lei, aceasta avînd la bază probele administrate la materialele cauzei, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu art. 94 Cod de procedură civilă.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că hotărîrea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt legale și întemeiate, corespund circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate și raportate la legea materială, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Belciug Ecaterina și Belciug Ion.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2013 și hotărîrea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 26 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cigolea Andrei, Cigolea Tatiana, Cigolea Victor și Cigolea Vladimir împotriva Ecaterinei Belciug și Belciug Ion, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății prin demolarea construcției neautorizate și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Tamara Chișca-Doneva

Ion Vîlcov

Valentina Clevadî